

Økologi, Fjerkræ, Svin

Afskallet havre med aminosyrer til fjerkræ og svin

I havreprotein er indholdet af svovlholdige aminosyrer højere end i fx hvedeprotein, og derfor attraktivt som fjerkræ- og svinefoder. Derfor undersøges det, om sortsvalg og gødningstildeling påvirker aminosyresammensætningen.

Viden om

Afskallet havre til fjerkræ

Inden for økologisk fjerkræproduktion er der et stort ønske om at bruge mere hjemmeavlet korn. Fjerkræene fodres som udgangspunktet med koncentratfoder i pelleteret form og det kan så iblandes hjemmeavlet korn, f.eks. havre, som er særligt interessant dels fordi havre har en for fjerkræ gunstig næringsstofsammensætning, og dels fordi havre er en god afgrøde, at have med i sædskiftet. Dog medfører de ufordøjelige skaldele, at havren kun kan udgøre en begrænset andel af fjerkræets foder.

Derfor kan havren med fordel afskalles før den anvendes som foder. Når skalfraktionen fjernes fra selve havrekernen opkoncentreres næringsstofferne og havren går fra at være energifattig til energirig med god aminosyresammensætning og kan derfor udgøre en meget høj andel af foderrationen, hvis den er afskallet.

Afskallet havre til svin

Der er flere gode grunde til at anvende afskallet havre i økologisk griseproduktion. Først og fremmest bidrager havreproteinet med et højt indhold af aminosyren methionin, der ofte er i underskud ved sammensætningen af foderblandinger til økologiske grise.

Udover de ernæringsmæssige goder ved afskallet havre, kan den også medvirke til en øget sundhed. Således er der praktiske erfaringer med, at fodring med afskallet havre hos smågrise kan mindske forekomsten af diare og for større grise og søer kan den modvirke dannelse af mavesår.

Erfaringer med anvendelse af skallerne

Et afgørende element for at fremme brugen af afskallet havre er at finde anvendelsesmuligheder for skalfraktionen. For nuværende mangler der gode metoder til at komprimere og transportere skallerne, derfor er det mest attraktivt at afskalle havren samme sted som den skal anvendes.

I griseproduktionen er der gode erfaringer med at bruge skallerne som strøelse i stalden. Det giver aktivitet og beskæftigelse blandt grisene, da de kan rode efter rester af kerne i strøelsen.

Hos fjerkræ egner skallerne sig ikke til strøelse idet hønerne og kyllingerne æder de ufordøjelige skaller. Der er desuden tidligere lavet undersøgelser af muligheden for at pelletere skalfraktionen samt brugen af den som brændsel, men det er ikke noget der er forsøgt i større skala.

Markforsøg med forskellige havresorter og gødningsniveauer

Havre er en afgrøde der passe godt ind i den økologiske planteavl. Foruden at den ofte giver et højt udbytte, har den en god modstandsdygtighed overfor ukrudt og virker desuden sanerende mod sygdomme i sædskiftet.

For at undersøge effekten af sortsvalg og gødningstildeling blev der 2020 udlagt forsøg på tre lokaliteter i Danmark. Sorterne Lion, Guld og Elison blev udvalgt i dialog med forædlere og hver sort blev tildelt tre forskellige gødningsniveauer (50, 100 og 150 kg N pr. ha). I løbet af efteråret og vinteren er prøver fra høsten blevet afskallet og analyseret for foderværdi (bl.a. aminosyresammensætning) – artiklen opdateres med resultater fra foderanalyserne når de er tilgængelige.

Resultater for dyrkning og udbytte i forsøgene kan læses i [Oversigt over Landsforsøgene® 2020](#)

Emneord

Fjerkræ

Foder og fodring

Gødningsstrategier

+2

Publiceret: 05. januar 2021

Opdateret: 05. januar 2021

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

